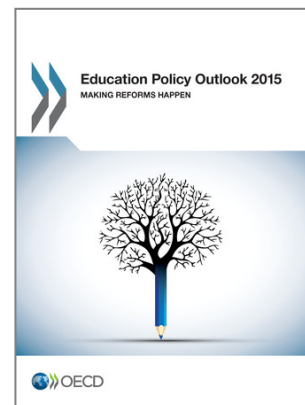

OECD *Multilingual Summaries* Education Policy Outlook 2015 Making Reforms Happen

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: [10.1787/9789264225442-en](https://doi.org/10.1787/9789264225442-en)

Výhľad v oblasti politiky vzdelávania na rok 2015 Uvedenie reforiem do praxe

Zhrnutie v slovenčine

V krajinách OECD sa do vzdelávania investuje viac než 12 % verejných prostriedkov. Medzinárodné prieskumy, ako napríklad Program medzinárodného hodnotenia študentov OECD (Programme for International Student Assessment, PISA), však ukazujú, že spôsoby, akými sa tieto prostriedky vynakladajú, a výsledky, ktoré prinášajú, sa medzi jednotlivými krajinami podstatne líšia. Toto prvé vydanie Výhľadu v oblasti politiky vzdelávania na rok 2015: Uvedenie reforiem do praxe si dáva za cieľ pomôcť politickým činiteľom a iným zúčastneným stranám v oblasti vzdelávania zistiť, ako ich náprotivky v iných krajinách reagujú na spoločné problémy, od učenia študentov rozmanitého pôvodu až po zavádzanie opatrení, ktoré zaväzujú školy, aby zodpovedali za kvalitu poskytovaného vzdelania. Táto správa ponúka podrobný pohľad na približne 450 reforiem vzdelávania, ktoré boli v krajinách OECD zavedené medzi rokmi 2008 a 2014. Tieto politiky boli síce vyvinuté v konkrétnom kontexte, môžu však predsa len poslúžiť ako inšpirácia politickým činiteľom, ktorí hľadajú efektívne spôsoby, ako zlepšiť systémy vzdelávania v ich vlastnej krajine.

Trendy v politike vzdelávania

Takmer jeden z piatich 15-ročných študentov v krajinách OECD nezíska minimum schopností, ktoré je potrebné na aktívnu účasť v dnešnej spoločnosti. Približne 16 % nedávnych reforiem sa sústreďuje na zabezpečenie kvality a rovnosti vzdelávania. Mnohé krajiny určili za svoju prioritu politiky, ktoré podporujú znevýhodnených študentov alebo školy s rozmanitými populáciami študentov. Medzi tieto politiky patrí na Novom Zélande podpora maurských populácií a pacifickým ostrovanov, politika prémieových dotácií na žiakov Pupil Premium v Anglicku a zákon o prednostných dotáciách v Čile. Austrália a Poľsko sa sústredili na zvyšovanie počtu zapísaných študentov a zvyšovanie kvality vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve.

Približne 29 % reformných opatrení hodnotených v správe sa zameriava na lepšiu prípravu študentov do budúcnosti. V tejto oblasti sa mnohé krajiny zamerali na zvyšovanie kvality a relevantnosti odborných vzdelávacích a zaškoľovacích programov či rozširovanie učňovských systémov a výučieb s praxou. Portugalsko zaviedlo rozšírenú stratégiu odborných vzdelávacích a zaškoľovacích programov, zatiaľ čo v Dánsku a Švédsku svoje programy reformovali. Mnohé krajiny tiež zaviedli politiky, ktoré majú zaistiť, že si študent nájde prácu alebo miesto v ďalšom vzdelávaní. Taktiež boli prepracované národné kvalifikačné rámce, často v spolupráci s Európskou úniou, s cieľom zvýšiť transparentnosť vo všetkých systémoch vzdelávania.

Krajiny sa tiež sústredili na skvalitnenie škôl (tento problém rieši 24 % reformných opatrení hodnotených v tejto správe) s cieľom vyvinúť pozitívne učebné prostredie, ako aj získať a udržať si kvalitný personál. Prioritou boli politiky súvisiace s učiteľmi: Austrália vytvorila Austrálsky inštitút pre vyučovanie a vedenie škôl a Holandsko vyvinulo Učiteľský program (Teacher Programme). Francúzsko a Spojené štáty sa sústredili na zlepšovanie úvodného učiteľského školenia a Fínsko zaviedlo opatrenia, ktoré pre

personál škôl vytvárajú systém profesijného rastu. Niektoré severské krajiny a Japonsko reformovali učebné osnovy.

Pri vytváraní reforiem sa školské systémy obracajú na hodnotiace a posudzovacie procesy. Na tento aspekt vzdelávania sa sústredilo približne 14 % predmetných politík. Čile a Mexiko napríklad posilnili svoje hodnotiace inštitúcie. Taliansko v rámci projektu VALES zaviedlo politiky na vývoj nástrojov a procesov, ktoré sa budú využívať pri internom a externom hodnotení škôl.

Keďže je riadenie systémov vzdelávania stále komplexnejšie (9 % reforiem z tohto súboru dát sa venuje otázkam riadenia), niektoré krajiny vypracovali pre svoje systémy vzdelávania ústredné vízie (dánska reforma Folkeskole a kanadské celoštátne odsúhlasené stratégie a priority) alebo zdokonalili úlohy a povinnosti, či už vytvorením nových inštitúcií alebo reorganizáciou miestnych riadiacich štruktúr (Estónsko). Reformy financovania (12 % všetkých reformných opatrení zahrnutých v tejto správe) boli rozšírené na systémovej úrovni („Race to the Top“ („Preteky na vrchol“) v Spojených štátoch amerických a „Investing in the Future“ („Investícia do budúcnosti“) v Nemecku), na úrovni inštitúcií (program „Dignified Schools“ („Dôstojné školy“) v Mexiku a belgické reformy financovania škôl) aj na úrovni jednotlivých študentov (Nový Zéland).

Úspešné zavedenie politík

Reforma školstva je efektívna len vtedy, ak sú jej opatrenia správne zavedené. To znamená, že na podporu reforiem v oblasti hodnotenia a posudzovania musí byť zavedený súvislý rámec s dostatočnou kapacitou na vykonávanie a interpretáciu hodnotení na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému. Inovácie v učebnom prostredí musia konkrétne riešiť špecifické problémy v oblasti vyučovania a učenia sa, inak nebudú zavedené úspešne. Ak sa má zlepšiť kvalita vzdelávania, ktoré školy poskytujú, musia sa politiky sústrediť na zmenu výučbových metód v triedach, uvedenie vonkajšieho tlaku a podpory do rovnováhy, ako aj na vyvinutie a sledovanie dlhodobých cieľov.

Analýza reformných opatrení zavedených v období od roku 2008 do roku 2014 ukazuje, že najefektívnejšie sú politiky, ktoré sa zameriavajú na študentov a vzdelávanie, budujú odbornosť učiteľov a zapájajú všetky zúčastnené strany. Vo väčšine krajín OECD sa učiteľské odbory a obchodné organizácie čoraz viac zapájajú do zavádzania politík. Učiteľské odbory žiadajú štruktúrovanejší dialóg s vládami, zatiaľ čo obchodný sektor chce budovať bližší vzťah so systémom vzdelávania.

Dôležitým bodom, na ktorý analýza poukazuje, je, že nové politiky sa po zavedení už skúmajú len veľmi málo. Len v prípade 10 % politík obsiahnutých v tomto súbore údajov sa vykonalo zhodnotenie ich účinku. Prísnejšie a konzistentnejšie meranie dôsledkov politík je nielen úsporné z dlhodobého hľadiska, ale aj zásadné pre vývoj najprospernejších, najuskutočiteľnejších a najúspešnejších politických možností v oblasti vzdelávania.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD: www.oecd.org/bookshop

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2015), *Education Policy Outlook 2015: Making Reforms Happen*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264225442-en